

Energistyrelsen
Center for
energiadministration

Historiske Huse
Borgergade 111
1300 København K

Tlf. 45 57 12 22
sekretariat@historiskehuse.dk
www.historiskehuse.dk

Den 1. oktober 2024

Vedr. J.nr. 2024 – 11349

Historiske Huses høringssvar til udkast til bekendtgørelse om tilskud til energiforbedringer og digitale løsninger i kommunale og regionale bygninger

Interesseorganisationen Historiske Huse arbejder for ejerne – private som kommunale - af fredede og bevaringsværdige bygninger i Danmark. Vi takker for muligheden for at give høringssvar om ændringsforslag i nævnte bekendtgørelse.

Historiske Huse understøtter målsætningerne om, at byggeriets CO₂-udledninger skal nedbringes, men det er vigtigt, at der i den forbindelse tages hensyn til den særlige arkitektoniske og historiske værdi, som fredede og bevaringsværdige bygninger bidrager med i samfundet.

Overordnet er bekendtgørelsens indsatsområde sympatisk, og vi ser med tilfredshed, at bekendtgørelsen holder fredede bygninger udenfor jf. § 3, stk.2, da der skal udvises helt særlige hensyn, hvis Slots- og kulturstyrelsen har givet tilladelse til energiforbedringer af denne type bygningskulturarv. Endeligt giver de konkrete ændringsforslag, som er af administrativ karakter, ikke anledning til bemærkninger.

Det bekymrer os dog, at bekendtgørelsen ikke har fokus på bevaringsværdige bygninger. Denne type bygninger kendetegnes ved deres særlige arkitektoniske eller kulturhistoriske kvaliteter af regional eller lokal betydning. Det er kommunernes ansvar at udpege bygningerne, fx efter SAVE-metoden, og ejerne af bygningerne må ikke ændre i bygningernes ydre, uden forudgående tilladelse fra kommunen.

Særligt, når det drejer sig om energiforbedrende tiltag i bevaringsværdige bygningers klimaskærm, bør det som hovedregel undgås at udskifte vinduer og foretage udvendig efterisolering, da det væsentligt forringer disse bygningers arkitektoniske udtryk og bevaringsværdi. Til gengæld giver energiforbedrende tiltag, som eksempelvis reparationer og forbedringer af vinduer med indvendige forsatsløsninger samt indvendige isoleringsløsninger med diffusionsåbne materialer, både en markant CO₂-reduktion og et samlet lavere klimaaftryk grundet længere holdbarhed, mindsket materialeforbrug og mindre byggeaffald.

Historiske Huse er et formaliseret samarbejde mellem

Bygnings Frednings Foreningen BYFO (cvr 88628411) og Foreningen Bevaringsværdige Bygninger (cvr 25010078)

Vi opfordrer derfor Energistyrelsen til at indbygge en mekanisme i bekendtgørelsen fx under § 6, så der for kommunalt eller regionalt ejede bevaringsværdige bygninger også gives mulighed for at søge om og få tilskud til de typer af energiforbedringer, som tager hensyn til bevaringsværdige metoder og materialer og som er compatible med ældre byggeskik. Det vil også kunne styrke kommunernes mulighed for at gå foran som rollemodeller, der foretager energiforbedringer af deres bevaringsværdige bygninger.

Vi skal i den forbindelse minde om det senest reviderede EU-direktiv om bygningers energimæssige ydeevne - Bygningsdirektivet 2024/1275 – hvor der på vores forenings foranledning er indarbejdet en beskyttelse af fredede og bevaringsværdige bygninger, som – når direktivet implementeres i dansk ret – også får relevans for nærværende bekendtgørelse.

Det drejer sig om hhv.:

- Artikel 5 (Fastsættelse af mindstekrav til energimæssig ydeevne), stk. 2, hvorefter 'Medlemsstaterne kan tilpasse de i stk. 1 omhandlede krav til bygninger, der er officielt beskyttet på nationalt, regionalt eller lokalt plan, som en del af et særligt udpeget miljø eller på grund af deres særlige arkitektoniske eller historiske værdi, for så vidt overholdelse af visse krav ville indebære en uacceptabel ændring af deres karakter eller udseende.'
- Artikel 9 (Minimumsstandards for energimæssig ydeevne for ikke-beboelsesbygninger og forløbskurver for progressiv renovering (beboelsesbygningssmassen), stk. 6 hvorefter Medlemsstaterne kan beslutte ikke at anvende de i stk. 1 og 2 omhandlede minimums-standards for energimæssig ydeevne på følgende kategorier af bygninger: a) bygninger, der er officielt beskyttet som en del af et særligt udpeget miljø eller på grund af deres særlige arkitektoniske eller historiske værdi, eller andre kulturarvsbygninger, for så vidt at overholdelse af standarderne ville indebære en uacceptabel ændring af deres karakter eller udseende, eller hvis renovering af dem ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

Det er vigtigt, at energieffektiviseringskrav tilpasses den byggede kulturarv, så historiske bygninger energioptimeres hvor muligt, men så bygningerne samtidig kan bevares for eftertiden. Vi henleder derfor opmærksomheden på en ny publikation fra Realdania: [Nye erfaringer med LCA for historiske ejendomme \(realdaniabygklubben.dk\)](https://realdaniabygklubben.dk), der giver eksempler på, at livscyklusanalyser som værktøj ofte viser, at det ud fra et perspektiv om CO₂-aftryk bedre har kunnet betale sig at restaurere og levetidsforlænge Realdanias historiske bygninger, frem for at rive ned og bygge nyt.

Historiske Huse stiller sig til rådighed for uddybning af ovenstående høringssvar.

Med venlig hilsen

Birthe Luel